

3.3.4. HISTÒRIA DE LA FONT DE LA BONAIGUA⁽¹⁾

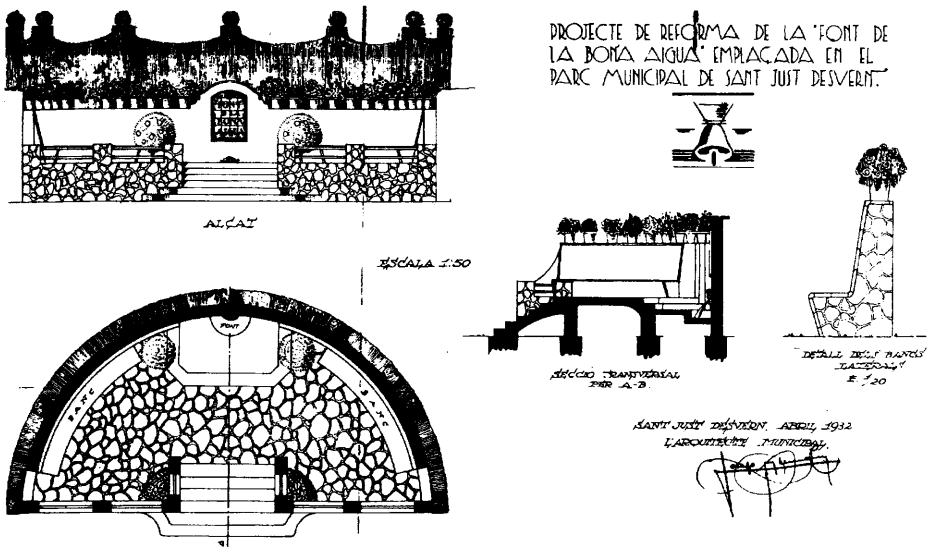
per Antoni Anguera Múrria

El 14 d'abril de 1956 la Hermandad Sindical de Labradores y Ganaderos de Sant Just es dirigeix per escrit a l'Ajuntament demanant que es prenguin mesures per evitar els estralls ocasionats en els horts i camps del voltant de la font que es produeixen tots els diumenges. Sembla ser que la gran afluença de gent els dies de festa ocasionava problemes fins a gairebé dos quilòmetres lluny de la Bonaigua. Els pagesos de la zona suggereixen que l'Ajuntament delimiti, tanqui i vigili la propietat municipal anomenada Parc Rural de la Bonaigua.

El procés de delimitació conclou el 26 d'abril del mateix any. Per realitzar la delimitació de la finca es reuneixen en el lloc Josep Maria Domènech, alcalde; Manuel Corrales i Josep Bullich, tinentes d'alcalde; Feliciano Baratech, secretari; Josep Alemany i Josep Carreras, arquitecte i aparellador respectivament, per part de l'Ajuntament; Joaquim Gelabert, Assumpció Modolell i Josep Alzinella, com a propietaris de terrenys veïns; Miquel Casanovas, en representació pròpia i de la també propietària veïna Fe Rey; Jacint Suñé, com a cultivador de les terres dels propietaris citats; i Pere Padrosa, Jordi Cardona i Santiago Modolell, com a propietaris veïns de la zona.

En l'acta de delimitació es diu "...el Sr. Miquel Casanovas manifiesta que la fuente que da nombre a la propiedad municipal, fue descubierta por indicación suya en 1932, y urbanizada por el Ayuntamiento según proyecto del Arquitecto Municipal Sr. Alemany. El Sr. Casanovas explica que al cavar una mina un propietario, con objeto de captar parte del agua que era conducida subterráneamente a la propiedad que ahora es de la señora Modolell aquí presente, tropezó con una veta de agua viva, y la condujo por medio de dicha mina hasta la riera. Ello ocurrió hace unos sesenta años. Posteriormente los arranques producidos por las avenidas de las aguas pluviales cegaron la fuente, y cuando en 1931 fue elegido concejal el declarante, propuso al Ayuntamiento la recuperación de la fuente, teniendo la fortuna de que la Corporación aceptase dicha iniciativa, y de que a las primeras excavaciones practicadas reapareciera el caudal de agua que brota en la fuente, acordándose proceder a la urbanización del lugar y construcción de las obras que han perdurado hasta hoy, si bien requieren que se realicen algunas reparaciones. Todos los señores presentes han escuchado con el máximo interés la información del Sr. Casanovas, que por ser hijo de esta zona conoce perfectamente los hechos apuntados..."

1) Article publicat a *La Vall de Verç*, núm. 140. Sant Just Desvern, març/abril de 1992, pàgs. 8, 9 i 12, confeccionat a partir de la documentació existent a l'Arxiu Històric de Sant Just Desvern, Signatura 624, expedient 6.

El projecte original de l'arquitecte Josep Alemany fet l'any 1932.

Les germanes Carme i Dolors Modolell i Fe Rey Llisuy van cedir a l'Ajuntament de Sant Just uns 3.000 metres quadrats per fer un parc municipal. Així ho recull l'escriptura feta el 26 de novembre de 1932 davant el notari de Martorell, Régul Cumané i Pujolar. En representació de l'Ajuntament hi figuren Daniel Cardona i Civit, alcalde, i Josep Piquet Gelabert, regidor síndic.

Es tracta de la cessió d'una porció de terreny “de la pessa de terra del Mas “Casa Duran”, de cabuda tres i mitja mojadades, equivalents a una hectàrea, setanta tres àrees i cinquanta tres centiàrees, en la qual hia un safareig amb aigua de mina per el servei de la finca; confronta al nord, amb la riera de St. Just; al mitjorn, amb el camí de la muntanya; a sol ixent, amb Fe Rey i a ponent, amb el camí de Can Melich”.

Aquesta cessió permet a l'Ajuntament portar endavant el projecte de parc que té intenció de realitzar i que abans se citava en les manifestacions fetes per Miquel Casanovas l'any 1956.

Es recupera la font inicial segons projecte de Josep Alemany i es condiona la finca amb la plantació de l'arbrat que, en part, encara avui perdura. L'Ajuntament es compromet també, i suposem que així ho fa, en la construcció de dos pous per accedir a la mina d'aigua propietat dels Modolell i en el manteniment d'aquesta.

La sol·licitud de vigilància de la zona efectuada pels pagesos dels voltants es concreta cap a finals dels cinquanta, amb la construcció del xiringuito per a la

venda de begudes, que comportava les tasques de vigilància a compte dels guanys d'explotació. L'acte d'inauguració del xiringuito va comptar amb tota la solemnitat de l'època, amb benedicció del rector inclosa. Aviat els santjustencs agafen el costum d'anar-hi a sopar a la fresca les nits d'estiu, al mateix temps que s'incrementen les visites i dinars a l'entorn de la font els diumenges i festius.

L'explotació del xiringuito passa per diferents persones, sembla ser que una d'aquestes transforma i amplia l'activitat originària, servei de bar, en un altre servei més personalitzat d'atenció a la clientela masculina, que es munta una casa de barrets, vaja! Aquestes atencions als mascles són motiu de preocupació per part d'un col·lectiu de veïns del poble que es creuen amb l'obligació personal de salvaguardar els bons costums i es munta una operació de neteja que porta una mica d'enrenou.

Com sigui, el xiringuito, la font i els seus voltants van continuar sent lloc de trobada i esbarjo per a molta gent fins a entrar als anys setanta.

El col·lector de la riera de Sant Just on desguassen les aigües de la mina de la Bonaigua.

Unes pluges intenses l'any 1970 van inundar la font i van ocasionar alguns danys. Pel poble corrien rumors que l'aigua no era bona, els veïns continuen queixant-se dels problemes de la gent que hi va. El despretigi continua i s'incrementa.

L'any 1971, l'Ajuntament compra més terrenys al voltant de la seva propietat per fer possible l'emplaçament d'un centre escolar.

El 1975 se cedeixen gairebé la totalitat dels terrenys de titularitat municipal al Ministeri d'Educació per a la construcció d'un institut de batxillerat. El curs 1978-1979 s'inicien les classes.

La font, entre les pluges i les obres, primer de l'institut i després del col·lector de canalització de la riera, acaba soterrada.

L'any 1992, amb motiu de la construcció d'un nou col·lector d'aigües residuals a la riera de Sant Just, en fer l'excavació de la rasa per al pas dels tubs, aparegueren a la llum durant unes poques hores les restes d'aquesta font. Des de llavors, continua colgada. Les seves aigües, però, continuen brollant, tal com s'explica en d'altres capítols d'aquest llibre.